JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL DEVELOPMENT

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

VOL.10 NO.1 JANUARY-MARCH 2026

ISSN: 3057-0123 (ONLINE)

JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE
FOR LOCAL DEVELOPMENT
Rajabhat Maha Sarakham University

TCI
ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai-Journal Citation Index Centre

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องคำนึงถึงความสำคัญเกี่ยวกับเวลาหรือกรอบระยะเวลาในการประเมินบทความโดยใช้เวลาอย่างเหมาะสมไม่ควรใช้เวลานานจนเกินไป

2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เรียกรับผลประโยชน์จากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีใด ๆ ที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของวารสารที่กำหนดไว้

2.5 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับการพิจารณาบทความให้บุคคลอื่นได้รับรู้

2.6 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยจะต้องไม่คัดลอกผลงานหรือนำเอาผลงานไปดัดแปลงเป็นผลงานของตนเอง

2.7 หากผู้ทรงคุณวุฒิไม่สามารถพิจารณาหรือประเมินบทความนั้น ๆ ได้ ให้รีบติดต่อบรรณาธิการเพื่อขอส่งบทความกลับคืน โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นนั้น ๆ

3. บทบาทและหน้าที่ของผู้นิพนธ์ (Duties of Authors)

3.1 ผู้นิพนธ์ต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ และอื่น ๆ ของวารสารให้เข้าใจอย่างถูกต้องและท่องแท้

3.2 ผู้นิพนธ์ต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของบทความตนเองให้ดีก่อน ว่าได้เขียนบทความเป็นไปตามรูปแบบและองค์ประกอบที่วารสารกำหนดไว้หรือไม่

3.3 ผู้นิพนธ์ต้องส่งบทความผ่านหรือเข้าระบบแบบออนไลน์เท่านั้น

3.4 ผู้นิพนธ์ต้องมีจริยธรรม ในตนเอง โดยจะต้องไม่แอบอ้างนำเอาบทความหรือผลงานของบุคคลอื่นที่ไม่ได้รับการอนุญาต มาส่งเพื่อขอตีพิมพ์เผยแพร่

3.5 ผู้นิพนธ์ต้องมีจรรยาบรรณในตนเอง โดยจะต้องไม่นำบทความหรือผลงานของตนที่เคยตีพิมพ์มาแล้วจากแหล่งอื่น มาส่งเพื่อขอตีพิมพ์เผยแพร่ซ้ำซ้อนอีก

3.6 ผู้นิพนธ์ต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ระเบียบ ข้อบังคับที่วารสารกำหนดอย่างเคร่งครัด

3.7 หากผู้นิพนธ์ได้รับทราบผลหรือรับรู้ถึงผลการประเมินแล้ว ถ้าผ่านการพิจารณาโดยมีเงื่อนไขให้แก้ไขบทความ ผู้นิพนธ์ต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร็วและต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างครบถ้วน

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วาริธ ราศรี

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทนงศักดิ์ ปัดสินธุ์ (เลขากองบรรณาธิการ)

กองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย กองบรรณาธิการจากภายนอก 13 ท่าน และภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2 ท่าน รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คน ดังนี้

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ	มหาวิทยาลัยมหิดล
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พจน์ ไชยเสนา	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เอมอิ่มธรรม	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคณาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6. รองศาสตราจารย์ ดร.วาริธ ราศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ บุญเหลือ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อัตไพบูลย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บูฆอรี ยีหมะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิยุทธิ์ จำรัสพันธุ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อธิราชย์ นันขันตี	มหาวิทยาลัยนครพนม
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
15. ดร.สุธีกิติ์ ฝอดสูงเนิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการตรวจพิสูจน์อักษร ตรวจรูปแบบ และตรวจการอ้างอิง

อาจารย์พิชญ์ทิพา สุวรรณศรี

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ประเมินบทความ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ในวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในฉบับนี้ มีรายชื่อ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิวัช ศรีโภคางกุล	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษกนก ดวงชาทม	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. รองศาสตราจารย์ ดร.อุรารมย์ จันทมาลา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคณาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6. รองศาสตราจารย์ ดร.อนุชา ภูริพันธุ์ภิญโญ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินต๊ะเสนา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อธิราชย์ นันขันตี	มหาวิทยาลัยนครพนม
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญชา พุฒิวนากุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทนงศักดิ์ ปัดสินธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวนัย ทะคำสอน	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลทิพย์ ตรีเดช	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชนะ ยี่สารพัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำพร แสงไชยยา	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิฐพงษ์ อุเทศธำรง	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวรัตน์ ทศศะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรรพศิริ สุงสุขรุจิโรจน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรัชยา เจียวก๊ก	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสกสรรค สนวา	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลริศา คำสิงห์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ นามบุญลือ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิสิษฐ์ บัวงาม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
28. ดร.บุญมี โททำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
29. ดร.ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
30. ดร.ทิวากร เหล่าลือชา	วิทยาลัยชุมชน (มุกดาหาร)
31. ดร.อดิศักดิ์ พละสาร	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
32. ดร.นุจรี ใจประนบ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
33. ดร.ทัศนีวัลย์ ศรีมันตะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
34. ดร.ปริยัติ นามสง่า	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
35. ดร.จรูญ เบญมาตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
36. ดร.ทิพย์รัตน์ ประเสริฐสังข์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
37. ดร.สุวิชาน อุ่นอุดม	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
38. ดร.วุฒิกร เดชกวินเลิศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
39. ดร.วรวิทย์ สังฆทิพย์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
40. ดร.อริญชย์ พรหมเทพ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
41. ดร.ศุภกร ฉลองภาค	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
42. ดร.จุฑามาส โหย่งไทย	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
43. ดร.สมศักดิ์ พรมเดื่อ	นักวิชาการอิสระ
44. ดร.สมเชาวน์ บำรุงชัย	นักวิชาการอิสระ
45. ว่าที่ร้อยตรีแมน กันยารัตน์	นักวิชาการอิสระ

Vol. 10 No. 1 (2026): Journal of Social Science for Local Development Rajabhat Maha Sarakham University

This journal, Volume 10, Issue 1 (January–March 2026) of the Journal of Social Science for Local Development, Rajabhat Mahasarakham University, publishes articles in accordance with the journal's regulations and scope in the field of social sciences. The journal covers a wide range of disciplines, including general social sciences, law, political science, public administration, humanities (music, dance, and arts), linguistics, education, business administration, development studies, religion, philosophy, as well as other interdisciplinary fields related to local development. The journal accepts two types of manuscripts: research articles and academic articles. It is published quarterly, with four issues per year: Issue 1 (January–March), Issue 2 (April–June), Issue 3 (July–September) and Issue 4 (October–December).

Published: 2026-01-06

Research Articles

Challenges of Financial Planning for Performing Hajji of Muslims in Thailand

Phaisan Kayem

401-418

PDF

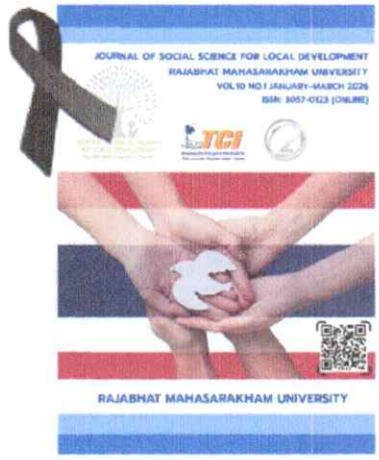

Designing Event Activities for Cultural Communication of Community Cotton Fabrics in Ban Lat Village to Promote Sales

Sureepron Klungprasri

9-21

PDF

The Study of Approaches to Developing Change Management of School Administrators under the Kalasin Primary Educational Service Area Office Area 3

Pannaporn Promsorn

509-521

PDF

The Impact of Digital Marketing Communication on the Decision to Use the PEA Smart Plus Application in Maha Sarakham Province

Wised Yodsanit

147-163

PDF

A Study of Skill Development Guidelines for School Administrators in Society 5.0 under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 3

Chaingam Komyos

322-333

PDF

Development of an Adaptive E-Learning Lesson on Learning Management Activities for the "Surintharahu Samchan" Song for Thai Classical Vocal Music Students at the Vocational Certificate Level in Colleges of Dramatic Arts in the Central Region

Jintana Subsangad

133-146

PDF

The Relationship Between School Administrators' Academic Leadership and Teachers' Work Performance Competency in the Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2

Thanapol Chaengnakhon

294-304

PDF

Improving Basic Thai Reading Literacy of Children with Special Needs Through Multimedia

Sirinton Sudsainate

1-8

PDF

A Study of Approaches to Developing Conflict Management Among School Administrators Under the Kalasin Secondary Educational Service Area Office

Arisa Phungyen

483-496

PDF

Knowledge, Attitude and Preventive Behaviors Toward COVID-19 of Chalermkanchana University Students Faculty of Public Health Sisaket Province

Khanittha Thongkliang

429-443

PDF

The Development of English Learning Activities of 3rd Grade Students by Using 2W3P Method with Games

Sunisa Kaonoi

361-375

PDF

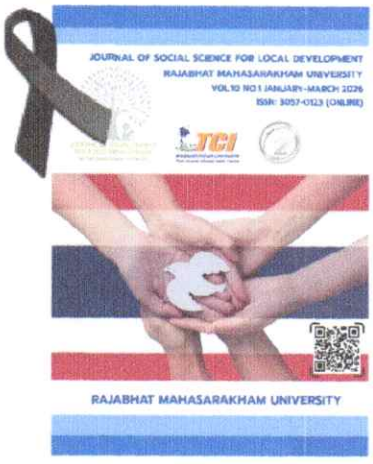

Legal Measures for Regulating Cosmetic Surgery in Adolescents

Charinrut Boonruang

180-193

PDF

The Development of Multimedia Glide App on Thai Musical Ensembles to Enhance Learning Achievement for Mathayom 1 Students in Secondary Schools in Si Racha District Chonburi Province

Kanthika Konthong

224-238

PDF

Integrated Marketing Communication Affecting the Decision to Use Services of the Government Savings Bank in Maha Sarakham Province

Phongnarit Kaewta

194-210

PDF

The Relationship Between Competencies of School Administrator in 21st Century and Effectiveness Academic Administration in Secondary School Performance Standards under the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon

Pilaiwan Butpan

497-508

PDF

Influence of Rule of Law, Government Effectiveness and Political Stability on Corruption Control in ASEAN Countries: An Empirical Analysis

Tatiyapot Srikarnchanakas

387-400

PDF

A Study of the Development Guidelines for Performance-oriented Competence of School Administrators under the Office of the Primary Educational Service Area 2 Kalasin Province

Watee Kaewchamsee

348-360

PDF

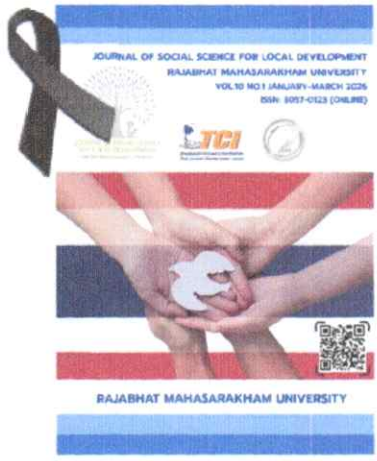

The Development of Special Needs Students Receptive Skills and Expressive Language Learning Management Special Education Centre Rajabhat Maha Sarakham University

Kwang Pirom

444-456

PDF

Creative Leadership of School Administrators Affecting Learning Organization of School Under the Office of The Secondary Educational Service Area Office SiSaket Yasothon

Sudarat Sittisorn

266-279

PDF

The Impact of Service Quality Model on Intention to Repeat Service Among Customers of Thailand Post Company Limited in Maha Sarakham Province

Jakkree Uthaima

239-252

PDF

Community Economic Development from Food Plant Genetics Sea Area Primitive by Creative Economy Concept for Sustainable Development: Sea Area Primitive Ban Phot Sub-district Nong Phai District Phetchabun Province

Thidarak Luecha

457-469

PDF

Innovative Leadership of School Administrators Affecting the Effectiveness of Teachers' Learning Management under the Sisaket Provincial Office of Learning Encouragement

Wichuda Tidsalee

376-386

PDF

A Model for Developing Young Social Entrepreneurs Through Social Engineering Process Integrating Design Thinking to Create Added Value for Community Products

Naruedol Sawatsri

115-132

PDF

Academic Administration in Small Schools under the Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2

Wanatsanan Jampathong

253-265

PDF

Factors Influencing Consumers' Decision to Use Cash on Delivery (COD) Services When Purchasing Products Online in Udon Thani Province

Jintana Suriyasri

41-57

PDF

The Study of Demand for Undergraduate Education in Chinese for International Communication (Thai-Chinese Dual Degree Program)

Nattakid Sangkamruang

305-321

PDF

Punishment Measures for Children and Youth According to the Criminal Code and the Juvenile and Family Court and Procedure Act B.E. 2553

Pornpitchaya Narkwichian

58-70

PDF

A Study of Development Guidelines for Implementing Educational Quality Assurance in the Management of Schools under the Secondary Educational Service Area Office Kalasin

Pongsathon Sararat

334-347

PDF

Development of Vocal Skills Based on Seth Riggs's Concept to Promote Singing Ability for Students in the Creative Music Program Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Songpon Kochsanee

164-179

PDF

Guidelines for Developing Creative Leadership in the 21st Century Among Administrators of Educational Institutions Under the Office of Secondary Educational Service Area Sisaket Yasothon

Piyanut Choorat

419-428

PDF

Responsible Leadership and CSR Practices of Manufacturing SMEs in Samut Sakhon Province: A Qualitative Study

Korn Kangsadanporn

71-81

PDF

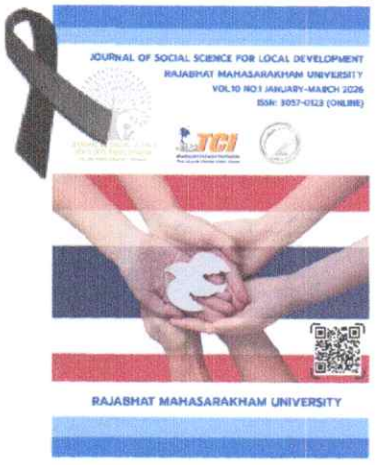

An Analysis of Content Creation Effectiveness for Promoting Chiang Mai's Culture on the "Ni Ko Chue Ploy" TikTok Channel

Chomphunut Makemuengthong

211-223

PDF

The Legal Issues Concerning the Judicial Process and The Enforcement of Criminal Penalties for Children and Juvenile

Apicha Pidchayathanakorn

22-40

PDF

The Use of Folk Song Video Media to Develop Spelling Skills in Grade 3 Students at Schools in the Phokaram Group Suphanburi Primary Education Service Area Office 2

Suwitchaya Kaewdee

470-482

PDF

Development of Standard Thai Folk Dance Training Curriculum Model Based on Practical Skills Theory with Design Thinking to Enhance Dance Learning Management Competency in Small Schools

Chonthikarn Krasinhom

100-114

PDF

Professional Competence of Teachers in Teaching Practice in Educational Institutions of Students in the Physical Education Program Faculty of Education Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University Academic Year 2025

Prawit Pramann

280-293

PDF

The Development of an Evaluation Model for Educational Management for Teachers in Small Size Schools

Wachira Chaonuea

82-99

PDF

การพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติร่วมกับการคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็ก

Development of Standard Thai Folk Dance Training Curriculum Model Based on Practical Skills Theory with Design Thinking to Enhance Dance Learning Management Competency in Small Schools

ชนธิกาญจน์ กระสินหอม[1*], นิติกร อ่อนโยน[2] และวรานิษฐ์ ธนชัยวรพันธ์[3]
Chonthikarn Krasinhom[1*], Nitikorn Onyon[2] and Waranit Thanachaiworaphan[3]
[1*]นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
[2,3]อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
[1*]Doctoral student of Curriculum and Instruction the Faculty of Education Valaya Alongkorn Rajabhat University Under the Royal Patronage
[2,3]Lecturer from the Faculty of Education Valaya Alongkorn Rajabhat University Under the Royal Patronage
*Corresponding Author Email: sv.yu1506@gmail.com

Received: 31 December 2025 Revised: 12 January 2026 Accepted: 14 January 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติร่วมกับการคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็ก และ 2. เพื่อพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติร่วมกับการคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร, แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม, แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน คือ ครูที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็ก ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเครื่องมือการวิจัยมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความสอดคล้อง ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$= 4.77, S.D. = 0.42) และมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และ 2) ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$= 4.83, S.D. = 0.38) และมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรม, รำวงมาตรฐาน, โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

This research consists purposes were 1. to investigate the fundamental information and components of a Ram Wong Standard training curriculum model based on the Practice Skills Theory integrated with Design Thinking to enhance teachers' competencies in performing arts instructional management for small schools, and 2. to develop the said training curriculum model. This study employed a quantitative research design. The research instruments consisted of an evaluation form for assessing the appropriateness of the curriculum components, an evaluation form for assessing the appropriateness of the training curriculum and an evaluation form for assessing the appropriateness of the training curriculum implementation manual. The sample comprised 32 teachers responsible for teaching dance in small-sized schools, selected through multistage sampling. In addition, the target group included five experts selected through purposive sampling. Data collected from the research instruments were analyzed using descriptive statistics, including the mean, standard deviation, and the index of item-objective congruence (IOC). The research findings revealed that 1) the developed training curriculum comprised six componentsprinciples, objectives, content, training process, training media, and assessment and evaluation. The overall suitability of the curriculum components was rated at the highest level ($\bar{x}$= 4.93, S.D. = 0.25), with IOC values ranging from 0.80 to 1.00 and 2) the overall suitability of the training curriculum was also rated at the highest level ($\bar{x}$= 4.83, S.D. = 0.38), with IOC values ranging from 0.80 to 1.00.

Keywords: Training Course, Standard Thai Folk Dance, Small Schools

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุลด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม และจิตสำนึกพลเมือง โดยกลุ่มสาระศิลปะส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สุนทรียภาพ และคุณค่าทางจิตใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) นาฏศิลป์เป็นมรดกทางวัฒนธรรม สะท้อนประวัติศาสตร์และเอกลักษณ์ของชาติ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ ความมั่นใจ และสุขภาวะของผู้เรียน (สุมนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์, 2560; สุรพล วิรุฬรักษ์, 2554; กาญจนา อินทรสนานนท์ และรุจี ศรีสมบัติ, 2558) การเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมความสุข ความกล้าแสดงออก และจินตนาการ (วิมลศรี อุปรมัย, 2555) ต้องบูรณาการพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยเพื่อเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552; ทิศนา แขมมณี, 2557) อย่างไรก็ตาม โรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาครูไม่ได้จบสาขานาฏศิลป์ ส่งผลให้ผู้เรียนกว่า 50% ไม่ชอบ

วิชานาฏศิลป์ โดยเฉพาะรำวงมาตรฐาน (สุภัทรชัย กระสินหอม, 2567; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2567)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สมรรถนะ (Competency) หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่ามาตรฐาน (McClelland, D.C, 1973) ในการวิจัยนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะเกี่ยวกับงาน (Job Competencies) ของครูโรงเรียนขนาดเล็กในการจัดการเรียนรู้รำวงมาตรฐาน ซึ่งหมายถึงความสามารถในการบูรณาการความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะเพื่อให้การจัดการเรียนรู้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) รำวงมาตรฐานมีต้นกำเนิดจาก "รำโทน" การละเล่นพื้นบ้านของชาวไทยภาคกลางที่รำเพื่อความสนุกสนานโดยไม่มีแบบแผน ต่อมาในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้มอบหมายให้กรมศิลปากรปรับปรุงให้มีระเบียบแบบแผนและส่งเสริมเอกลักษณ์ไทย เปลี่ยนชื่อเป็น "รำวงมาตรฐาน" มีเพลง 10 เพลง และท่ารำ 14 ท่าจากแม่บทนาฏศิลป์ไทย แสดงโดยชายหญิง 8 คน รำเป็นวงกลม แบ่งเป็น 3 ช่วงคือ ไหว้ก่อนรำ รำตามเพลง และจบรำอย่างเป็นระเบียบ (รจนา สุนทรานนท์ และคำรณ สุนทรานนท์, 2556)

ปัจจุบันโรงเรียนขนาดเล็กโดยเฉพาะในชนบทมีผู้เรียนน้อยกว่า 120 คน ทำให้เกิดข้อจำกัดด้านบุคลากร ครูไม่ครบชั้น ขาดสื่อ และต้องสอนหลายระดับ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร และวาโร เพ็งสวัสดิ์, 2554) ปัญหาอื่นได้แก่ ครูไม่เข้าใจหลักสูตร เตรียมการสอนไม่ครบถ้วน ขาดงบประมาณและผู้นำทางวิชาการ (คัมภีร์ สุดแท้, 2553; วันชัย พสุพันธุ์, 2553) โรงเรียนขนาดเล็กจึงต้องพัฒนาทักษะ 3R และ 7C ของผู้เรียนเพื่อก้าวทันพลเมืองศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ปัจจุบันการสอนนาฏศิลป์ในโรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาอย่างมาก เนื่องจากครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้มีวุฒิการศึกษาด้านนาฏศิลป์โดยตรง ทำให้ขาดความรู้ ความชำนาญ และทักษะในการสอน ส่งผลให้กิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ถูกละเลย ผู้เรียนจึงขาดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความหมายและไม่สามารถพัฒนาศักยภาพด้านนาฏศิลป์ได้เต็มที่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2567) การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติมุ่งพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้ถูกต้อง สมบูรณ์ และชำนาญ โดยผู้สอนต้องเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะและธรรมชาติของวิชา (Woodruff, A.D, 1961; Joyce, B. R. and Weil, M, 1972; Fitts, P. M, 1964; Simpson, D, 1972; Harrow, A.J, 1972; De Cecco, J. P, 1974) ผลลัพธ์คือผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้คล่องแคล่ว ชำนาญ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และมีความอดทน การฝึกฝนอย่างต่อเนื่องทำให้ทักษะเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติและอัตโนมัติ สอดคล้องกับทิศนา แขมมณี (2550) ที่ระบุว่าทักษะปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการประสานงานของกล้ามเนื้อหลายส่วนกับสมองและความรู้สึก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานที่ต้องใช้การเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำ

และการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เป็นกระบวนการแก้ปัญหาที่เน้นผู้ใช้งานเป็นศูนย์กลาง ใช้ความคิดสร้างสรรค์และการระดมไอเดียจากหลายฝ่ายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ศศิมา สุขสว่าง, 2560) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) Empathize เข้าใจผู้ใช้งานและค้นหาปัญหา 2) Define สังเคราะห์และระบุปัญหาที่แท้จริง 3) Ideate ระดมสมองหาแนวทางแก้ไข 4) Prototype สร้างต้นแบบเพื่อนำไปทดสอบ และ 5) Test ทดสอบต้นแบบ ประเมินผล และปรับปรุงต่อไป อีกทั้ง สมรรถนะของครูไทยครอบคลุม 16 ด้าน เช่น ความรู้ การสื่อสาร การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี การวัดและประเมินผล การวิจัย และภาวะผู้นำ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) การพัฒนาสมรรถนะครูมักใช้การฝึกอบรม

เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างเป็นระบบ (ชูชัย สมิทธิไกร, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับยุคประเทศไทย 4.0 และแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ครอบคลุมเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต

ดังนั้น จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นควรพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็กอย่างเป็นระบบ และช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ได้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม

การพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อตอบสนองปัญหาและความท้าทายของครูในบริบทปัจจุบัน (Tyler, 1949; Taba, 1962) แนวคิดเน้นการกำหนดวัตถุประสงค์ เลือกเนื้อหา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และประเมินผล โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ผู้เรียนและบริบทของโรงเรียนและชุมชน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554; พรรณรายณ์ ทรัพย์แสนดี, 2561) การใช้กรอบของ Tyler and Taba ช่วยให้ออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมได้อย่างชัดเจน ยืดหยุ่น และสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ กิจกรรม และการประเมินผลสำหรับครูในโรงเรียน

2. ทฤษฎีทักษะปฏิบัติ

กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติมุ่งพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้ถูกต้อง สมบูรณ์ และชำนาญ โดยผู้สอนต้องเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะและธรรมชาติของวิชา และศึกษาทฤษฎี หลักการ และแนวคิดต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานร่วมกับการคิดเชิงออกแบบ กระบวนการมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจ 2) สาธิตทักษะ 3) ฝึกปฏิบัติตามคำแนะนำ 4) ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง 5) พัฒนาและเชื่อมโยงทักษะ และ 6) ประเมินผลและประยุกต์ใช้ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความชำนาญ สามารถประเมินตนเอง และนำทักษะไปใช้ในบริบทจริงอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การคิดเชิงออกแบบ

การคิดเชิงออกแบบ คือ กระบวนการแก้ปัญหาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลาง มุ่งทำความเข้าใจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ใช้ความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์เพื่อวางแผนหาทางเลือกที่เหมาะสม และพัฒนานวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนของการคิดเชิงออกแบบสำหรับการอบรมครูโรงเรียนขนาดเล็กมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การทำความเข้าใจปัญหา (Empathize) วิเคราะห์สถานการณ์เพื่อระบุปัญหา 2) การระบุปัญหา (Define) สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อชี้ปัญหาที่แท้จริง 3) การระดมความคิด (Ideate) หาวิธีแก้ปัญหาและไอเดียที่หลากหลาย 4) การสร้างต้นแบบ (Prototype) นำไอเดียมา

สร้างแบบจำลองหรือชิ้นงานเพื่อตรวจสอบ 5) การทดสอบ (Test) ทดลองชิ้นงาน ประเมินผล และปรับปรุงตามผลการทดสอบ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

4. สมรรถนะครูนาฏศิลป์

สมรรถนะครูนาฏศิลป์ คือ พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของครูนาฏศิลป์ที่แสดงออกถึงความสามารถในการจัดการเรียนการสอนรำวงมาตรฐานให้แก่ผู้เรียน โดยการบูรณาการความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และเจตคติหรือคุณลักษณะการเป็นครูนาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็ก (Attitude) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจนทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำวงมาตรฐานได้สำเร็จตามเกณฑ์คุณภาพของการปฏิบัติรำวงมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปสมรรถนะครูนาฏศิลป์ประกอบด้วย 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านความรู้ (Knowledge) ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎี และเนื้อหานาฏศิลป์ เช่น รำวงมาตรฐาน ดนตรี ท่ารำพื้นฐาน การฝึกปฏิบัติ และการประเมินผล 2) ด้านทักษะ (Skills) ครูต้องมีความสามารถด้านปฏิบัติ ความคิดสร้างสรรค์ และการถ่ายทอดการสอน 3) ด้านคุณลักษณะ (Attribute) ครูต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และมีความรักศรัทธาในนาฏศิลป์

5. การบูรณาการแนวคิดเพื่อพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม

การบูรณาการแนวคิดของทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบในครั้งนี้ ถือเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมอย่างรอบด้าน โดยผู้วิจัยได้พัฒนาองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมออกเป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และการประเมินผล สำหรับด้านกระบวนการฝึกอบรมของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการฝึกอบรมออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเข้าใจบริบทและวิเคราะห์ปัญหา 2) ขั้นกำหนดปัญหาและวางแผนพัฒนา 3) ขั้นสาธิตและระดมความคิด 4) ขั้นฝึกปฏิบัติและพัฒนาทักษะ และ 5) ขั้นนำไปใช้และสะท้อนคิด ทั้งนี้ องค์ประกอบและกระบวนการฝึกอบรมทั้งหมดได้ถูกสังเคราะห์โดยอิงกรอบทฤษฎีดังกล่าว เพื่อให้การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็กเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทุกมิติ

ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การบูรณาการระหว่างทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพ สามารถเสริมสร้างสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของครูนาฏศิลป์ได้อย่างเป็นระบบ และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 64 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) 1) สุ่มสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี จำนวน 2 เขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) สุ่มโรงเรียนขนาดเล็กจากอำเภอของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) จำนวน 64 โรงเรียน ได้แก่ อำเภอแก่งคอย 17 โรงเรียน สุ่มมา 8 โรงเรียน อำเภอมวกเหล็ก 9 โรงเรียน สุ่มมา 5 โรงเรียน อำเภอวังม่วง 6 โรงเรียน สุ่มมา 3 โรงเรียน อำเภอวิหารแดง 12 โรงเรียน สุ่มมา 6 โรงเรียน และอำเภอหนองแค 20 โรงเรียน สุ่มมา 10 โรงเรียน และ 3) เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนรู้นาฏศิลป์โรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 32 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

2.1 แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก มี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นคำถามปลายเปิด (open ended question) โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนาฏศิลป์ 1 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล 2 ท่าน เพื่อหาข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะให้องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นคำถามปลายเปิด (open ended question) โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นท่านเดียวกันกับการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อหาข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะให้หลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.3 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้าง

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นคำถามปลายเปิด (open ended question) โดยผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยตรวจสอบ จำนวน 5 ท่านซึ่งเป็นท่านเดียวกันกับการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อหาข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะให้แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ดำเนินการขอหนังสืออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยพิจารณาจากคุณวุฒิและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านนาฏศิลป์ ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมจัดทำในรูปแบบของแบบสอบถามออนไลน์ผ่านระบบ Google Form พร้อมแนบหนังสือเชิญเข้าร่วมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือวิจัย ส่งผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน และกำหนดระยะเวลาการตอบกลับภายใน 7 วัน และ 2) ภายหลังการปรับปรุงองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม และแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมในรูปแบบแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form จากนั้นจัดส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมระบุเวลาการตอบกลับภายใน 7 วัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและองค์ประกอบของรูปแบบจากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสังเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และ 2) ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบประเมินมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางการวิจัย เพื่อหาค่าความเหมาะสมและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมทางสถิติทางการวิจัยเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกผลได้ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้เสนอแนวคิด/แหล่งอ้างอิง	1. หลักการ	2. จุดมุ่งหมาย	3. เนื้อหาสาระ	4. กระบวนการฝึกอบรม	5. สื่อการฝึกอบรม	6. การวัดและประเมินผล
Tyler (1949)	✓	✓	✓	✓		✓
Taba (1962)	✓	✓	✓	✓		✓
Ornstein & Hunkins (2009)	✓	✓	✓	✓		✓
วิชัย วงศ์ใหญ่ (2554)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
พรรณรายณ์ ทรัพย์แสนดี (2561)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
กรุณา วิทยารัตน์ (2561)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2562)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
มนตรี วงษ์สะพาน (2563)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
วารีรัตน์ แก้วอุไร (2564)	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สื่อการฝึกอบรมก็เป็นอีกองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การฝึกอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มสื่อการฝึกอบรมขึ้นมาเป็นอีกองค์ประกอบ สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหาสาระ 4) กระบวนการฝึกอบรม 5) สื่อการฝึกอบรม และ 6) การวัดและประเมินผล

และผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1	หลักการ	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
2	จุดมุ่งหมาย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	เนื้อหาสาระ	5	4	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4	กระบวนการฝึกอบรม	4	5	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5	สื่อการฝึกอบรม	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
6	การวัดและประเมินผล	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
		เฉลี่ย					4.77	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาพรวมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$= 4.77, S.D. = 0.42) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า จุดมุ่งหมายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$= 5.00, S.D. = 0.00) รองลงมา ได้แก่ หลักการ สื่อการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$= 4.80, S.D. = 0.45) รองลงมา คือ เนื้อหาสาระ และกระบวนการฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$= 4.60, S.D. = 0.55)

2. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก

ผลการวิจัยพบว่า ความหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกผลได้ตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1	แผนการจัดกิจกรรมที่ 1	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
2	แผนการจัดกิจกรรมที่ 2	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	แผนการจัดกิจกรรมที่ 3	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4	แผนการจัดกิจกรรมที่ 4	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
5	แผนการจัดกิจกรรมที่ 5	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
		เฉลี่ย					**4.84**	**0.34**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาพรวมความหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$= 4.84, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายแผนการจัดกิจกรรม พบว่า แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$ = 5.00, *S.D.* = 0.00) รองลงมา ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 และแผนการจัดกิจกรรมที่ 5 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.80, *S.D.* = 0.45)

และผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกผลตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
1	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรมสอดคล้องกับทฤษฎีทักษะปฏิบัติ	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
2	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรมสอดคล้องกับการคิดเชิงออกแบบ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็ก	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
4	โครงสร้างของคู่มือมีความเป็นระบบและเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
5	กระบวนการฝึกอบรมสะท้อนทฤษฎีทักษะปฏิบัติอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	กระบวนการฝึกอบรมสะท้อนการคิดเชิงออกแบบอย่างชัดเจน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
7	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรมและการเรียนรู้จากกระบวนการฝึกอบรม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	สื่อประกอบการฝึกอบรมมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	เครื่องมือวัดและประเมินผลสามารถสะท้อนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็กได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	คู่มือมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทโรงเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม ทุกรายการมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ถือว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมร่วงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหาสาระ 4) กระบวนการฝึกอบรม 5) สื่อการฝึกอบรม และ 6) การวัดและประเมินผล ค่าความหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.77, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 5.00, *S.D.* = 0.00)

รองลงมาคือ หลักการ สื่อการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.80, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ เนื้อหาสาระ และกระบวนการฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.60, S.D. = 0.55)

2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$= 4.84, S.D. = 0.34) และทุกรายการมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ถือว่ามีความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการฝึกอบรม 5 ขั้นตอน สื่อการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล ซึ่งสะท้อนการบูรณาการระหว่างการปฏิบัติจริงตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติ และการคิดสร้างสรรค์เชิงระบบตามแนวคิดการคิดเชิงออกแบบ ครูนาฏศิลป์จึงสามารถพัฒนาสมรรถนะทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะได้ครบถ้วน การออกแบบหลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องกับ Tyler Ralph W (1949) and Taba, H. (1962) ในแง่ของการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบที่เริ่มจากการวิเคราะห์บริบทและความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยไทยหลายราย เช่น พีระพรรณ ทองศูนย์ (2556) ที่พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสานใต้ มีองค์ประกอบครบถ้วนและเน้นการปฏิบัติจริง เกียรติภูมิ มะแสงสม (2561) พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมครูแบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กควรมีองค์ประกอบครบทั้งหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมฝึกอบรม และการวัดประเมินผล และพันธ์ยุทธ น้อยพินิจ (2560) ที่เน้นกระบวนการคิดเชิงออกแบบ 5 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการฝึกอบรมของหลักสูตรนี้ กระบวนการฝึกอบรม 5 ขั้นตอน ได้แก่ เข้าใจบริบทและวิเคราะห์ปัญหา กำหนดปัญหาและวางแผนพัฒนา สาธิตและระดมความคิด ฝึกปฏิบัติและพัฒนาทักษะ และนำไปใช้และสะท้อนคิด ซึ่งสนับสนุนการเรียนรู้จากบริบทจริง การทำงานร่วมกัน และการสะท้อนผลหลังปฏิบัติจริง ผลการศึกษานี้ยืนยันว่าหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานมีความเหมาะสม ครบถ้วน และสามารถเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ตลอดจน สนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning) ซึ่งเป็นลักษณะของหลักสูตรฝึกอบรมยุคใหม่

2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ผลการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการฝึกอบรม 5 ขั้นตอน สื่อการฝึกอบรม และการวัดประเมินผล ผลการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่าทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$= 4.84) และมีค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรมีความถูกต้อง เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้จริง การบูรณาการระหว่างทฤษฎีทักษะปฏิบัติ (Performance Skill Theory)

ที่เน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง กับการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ที่เน้นการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ และสะท้อนผลอย่างเป็นระบบ ทำให้กระบวนการฝึกอบรม 5 ขั้นตอน ได้แก่ เข้าใจบริบทและวิเคราะห์ปัญหา กำหนดปัญหาและวางแผนพัฒนา สาธิตและระดมความคิด ฝึกปฏิบัติและพัฒนาทักษะ และนำไปใช้และสะท้อนคิด สามารถเชื่อมโยงการคิดวิเคราะห์กับการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรนี้สอดคล้องกับ Tyler Ralph W (1949) and Taba, H. (1962) ที่เน้นการพัฒนาหลักสูตรโดยเริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการและบริบทของผู้เรียน พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์และประเมินผลอย่างเป็นระบบผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยไทย เช่น พีระพรรณ ทองศูนย์ (2556) เกียรติภูมิ มะแสงสม (2561) และอนุชิต จันทศิลา (2559) ซึ่งพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาและกระบวนการฝึกอบรม และสามารถพัฒนาสมรรถนะของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพันธ์ยุทธ น้อยพินิจ (2560) และ Johansson SkÖldberg, U., Woodilla, J., and Cetinkaya, M. (2013) ที่ยืนยันว่ากระบวนการคิดเชิงออกแบบส่งเสริมการเรียนรู้จากบริบทจริง การทำงานร่วมกัน และการสร้างความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสนับสนุนแนวทางของหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานที่เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการสะท้อนคิดของครู ทำให้หลักสูตรนี้เป็น “หลักสูตรเพื่อการเปลี่ยนแปลง” (Transformative Curriculum) ที่พัฒนาทั้งเนื้อหาและกระบวนการคิด-ปฏิบัติของครูอย่างต่อเนื่อง

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสรุปข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. การบูรณาการแนวคิดทฤษฎีทักษะปฏิบัติและการคิดเชิงออกแบบในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยได้นำเสนอการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีทักษะปฏิบัติ (Performance Skill Theory) ที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง กับแนวคิดการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ และสะท้อนผลอย่างเป็นระบบ ทำให้ได้รูปแบบหลักสูตรที่สามารถเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะได้อย่างครบถ้วน ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ไม่เคยมีมาก่อนในบริบทของครูนาฏศิลป์โรงเรียนขนาดเล็ก

2. องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาครูผู้สอนนาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยผู้วิจัยได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการฝึกอบรม 5 ขั้นตอน สื่อการฝึกอบรม และการวัดประเมินผล ซึ่งนอกจากอ้างอิงกรอบทฤษฎีสากลแล้ว ยังพัฒนาขึ้นให้เหมาะสมกับบริบทของครูนาฏศิลป์ในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมีการกำหนดเป้าหมายสมรรถนะเชิงพฤติกรรมที่ชัดเจน

3. การออกแบบแผนการจัดกิจกรรมและคู่มือการใช้งานหลักสูตรฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ผลจากงานวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรม และคู่มือการใช้หลักสูตร ซึ่งมีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ได้จริงในโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งโครงสร้างกิจกรรมที่สอดคล้องกับกระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ การสะท้อนผล และการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ครูผู้สอนนาฏศิลป์ของโรงเรียนขนาดเล็กสามารถปรับใช้ได้ในหลากหลายบริบทของสถานศึกษา

4. การเสนอกรอบแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะครูนาฏศิลป์ ผู้วิจัยได้ทำการเสนอกรอบแนวทาง (Framework) ที่สามารถใช้เป็นต้นแบบในการออกแบบ การพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างสมรรถนะครู

ด้านรำวงมาตรฐาน การปฏิบัติจริง และกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นแนวทางที่ยังมีจำกัดในงานวิจัยด้านการศึกษานาฏศิลป์ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษา และครูนาฏศิลป์ควรนำหลักสูตรฝึกอบรมรำวงมาตรฐานตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติร่วมกับการคิดเชิงออกแบบไปใช้ในการจัดอบรมและออกแบบการเรียนการสอน โดยเน้นการปฏิบัติจริง การคิดสร้างสรรค์และการสะท้อนผล เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูและผู้เรียนอย่างครบถ้วน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถาบันผลิตครูควรใช้หลักสูตรนี้เป็นต้นแบบในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงสมรรถนะด้านศิลปวัฒนธรรมไทย และกิจกรรมฝึกอบรมสำหรับนักศึกษาครู เพื่อเตรียมความพร้อมให้ครูมีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

1.3 หน่วยงานด้านนโยบายทางการศึกษา เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ควรนำผลการวิจัยไปประกอบการกำหนดนโยบายและมาตรการสนับสนุนครูนาฏศิลป์ โดยส่งเสริมการใช้ การคิดเชิงออกแบบร่วมกับการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อยกระดับสมรรถนะครูทั้งด้านวิชาการและศิลปวัฒนธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรกับครูนาฏศิลป์ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลและประเมินความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้หลักสูตรในระดับชาติ

2.2 ควรติดตามผลการใช้หลักสูตรในระยะยาว อย่างน้อย 6 เดือนถึง 1 ปี เพื่อศึกษาการคงอยู่ของสมรรถนะครูและผลต่อทักษะนาฏศิลป์และเจตคติของนักเรียนต่อศิลปวัฒนธรรมไทย

2.3 ควรศึกษาการเปรียบเทียบการฝึกอบรมตาม ทฤษฎีทักษะปฏิบัติร่วมกับการคิดเชิงออกแบบกับแนวทางอื่น เช่น Brain-Based Learning หรือ Cooperative Learning เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลด้านการพัฒนาสมรรถนะครู

2.4 ควรพัฒนาสื่อดิจิทัลสนับสนุนการฝึกอบรม เช่น วิดีโอสาธิต 3 มิติ แอปพลิเคชันฝึกท่ารำ หรือระบบออนไลน์ และศึกษาการบูรณาการหลักสูตรกับกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนเพื่อขยายผลการใช้หลักสูตร

2.5 ควรดำเนินการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์หรือ R&D เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะของนักเรียน รวมถึงพัฒนาหลักสูตรรุ่นปรับปรุง (Version 2) เป็นหลักสูตรแบบผสมผสาน (Hybrid Model) ที่สามารถจัดการเรียนรู้ทั้งออนไลน์และออนไซต์

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กาญจนา อินทรสุนานนท์และรุจี ศรีสมบัติ. (2552). *รำวงมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

เกียรติภูมิ มะแสงสม. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร: สกลนคร.

คัมภีร์ สุดแท้. (2553). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม: มหาสารคาม.

ชูชัย สมิทธิไกร. (2558). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา เขมมณี. (2550). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พรรณรายณ์ ทรัพย์แสนดี. (2561). การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เรียนรวมในชั้นเรียนปกติ. *วารสารราชพฤกษ์. 12*(2), 22 - 29.

พันธ์ยุทธ น้อยพินิจ. (2560). *การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาคตัดกรวยด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบที่ส่งเสริมในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สาขาคณิตศาสตร์. มหาวิทยาลัยนเรศวร: พิษณุโลก.

พีระพรรณ ทองศูนย์. (2556). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสานใต้ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร: กรุงเทพมหานคร.

รจนา สุนทรานนท์ และคำรณ สุนทรานนท์. (2556). *เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพนาฏศิลป์ไทย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วันชัย พสุพันธุ์. (2553). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม: มหาสารคาม.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*.กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี- สฤษดิ์ วงศ์.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อาร์ แอนด์ ปริ้นท์ จำกัด.

วิมลศรี อุปรมัย. (2555). *นาฏกรรมและการละคร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศศิมา สุขสว่าง. (2560). *ความหมายของการคิดเชิงออกแบบ*. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2568, จาก https://doi.org/8-01-40.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร และวาโร เพ็งสวัสดิ์. (2554). *รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร: สกลนคร.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (2567). *รายงานผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประจำปีการศึกษา 2566*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) ฉบับสรุป*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สุภัทรชัย กระสินหอม. (2567). *รายงานผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินการจัดการศึกษา ครูผู้สอนดนตรี นาฏศิลป์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.* สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.

สุมนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์. (2560). *ดนตรี - นาฏศิลป์.* กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

สุรพล วิรุฬหรักษ์. (2554). *นาฏศิลป์ปริทรรศ.* กรุงเทพฯ: ห้องเทพสุวรรณ.

อนุชิต จันทศิลา. (2559). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษาของผู้เรียนสำหรับครูระดับประถมศึกษา.* (วิทยานิพนธ์). สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร: สกลนคร.

De Cecco, J. P. (1974). *The Psychology of Learning and Instruction: Educationa 1 Psychology.* New Jersey: Prentice – Hall.

Fitts, P. M. (1964). *Perceptual-Motor Skill Learning.* In A. W. Melton (Ed.), Categories of Human Learning: London: Academic Press.

Harrow, A.J. (1972) *A taxonomy of the psychomotor domain: A Guide for Developing Behavioral Objectives.* New York: David McKay.

Johansson SkÖldberg, U., Woodilla, J., and Cetinkaya, M. (2013). *Design Thinking: Past, Present and Possible Futures.* Creativity and Innovation Management, 22(2), 121-146.

Joyce, B. R. and Weil, M. (1972). *Model of teaching.* New York: Prentice-Hall.

McClelland, D.C. (1973). Test for Competence, rather than intelligence. *American Psychologists, 17*(7), 57-83.

Simpson, D. (1972). *Teaching Psychical Education: A System Approach.* Boston: Houghton Mufflin Co.

Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice.* New York: Harcourt, Brace and World.

Tyler Ralph W. (1949). *Basic principles of curriculum and instruction.* Chicago: University of Chicago.

Woodruff, A.D. (1961). *Basic Concept of Teaching.* Chandler Publishing Company.